

Johannes döparens dag

Predikan i Osby kyrka 21 juni 2009

”Den Högstes profet”

Luk 1:5-17

På den tiden då Herodes var kung i Judeen fanns det i Avias avdelning en präst som hette Sakarias. Hans hustru härstammade från Aron och hette Elisabet. **6**De var båda rättfärdiga inför Gud och levde oförvitligt efter alla Herrens bud och föreskrifter. **7**De var barnlösa eftersom Elisabet var ofruktsam, och båda var till åren. **8**En gång när turen hade kommit till hans avdelning och han fullgjorde sin prästtjänst inför Gud **9**var det han som efter den sedvanliga lottningen bland prästerna skulle gå in i Herrens tempel och tända rökelseoffret. **10**Allt folket stod utanför och bad medan offret pågick. **11**Då visade sig Herrens ängel för honom, till höger om rökelsealtaret. **12**Sakarias blev förskräckt vid denna syn och fruktan föll över honom. **13**Men ängeln sade till honom: "Var inte rädd, Sakarias, din bön har blivit hörd. Din hustru Elisabet skall föda en son åt dig, och du skall ge honom namnet Johannes. **14**Han skall bli din glädje och fröjd, och många kommer att glädja sig över hans födelse. **15**Ty han skall bli stor inför Herren; vin och starka drycker skall han aldrig dricka, han skall uppfyllas av helig ande redan i moderlivet, **16**och han skall få många i Israel att vända tillbaka till Herren, deras Gud. **17**Och han skall gå före honom med Elias ande och kraft, för att vända fädernas hjärtan till deras barn och ge de ohörsamma ett rättfärdigt sinne, så att Herren får ett folk som är berett."

Det finns ett gemensamt mönster mellan Abraham och Sara och Sakarias och Elisabeth. Vi skulle också kunna lägga till Elkana och Hanna, föräldrar till profeten Samuel. Alla dessa har fått barn som blivit av stor betydelse för folket. Och de har från början varit barnlösa. I Abraham och Saras fall, liksom för Sakarias och Elisabeth hade de dessutom passerat fruktsam ålder och mänskligt sett var allt hopp ute.

Det är som om Gud, när ett speciellt barn ska födas, med ett speciellt uppdrag, då får föräldrarna vänta extra länge.

När Sakarias bad inne i templet så var det säkert anvisade böner för folkets välgång. Men när ängeln säger: "Din bön har blivit hörd" så är det inte detta han syftar på, utan den bön om att få barn som har följt dem genom deras ofruktsamma äktenskap. Vi får anta att den har varit ett stående inslag i deras aftonbön.

Deras barnlöshet hade gjort dem till börens människor, den långa väntan hade gjort dem bättre lämpade att ta emot och uppfostra

Johannes, den Högstes profet. Vi förstår ju att det var ett efterlängtat barn som de fick.

Gud hade hållit dem i en lång och svår väntan, för att, när han väl välsignar dem, då välsignar han dem desto mer. När Elisabeth slutligen välsignades med barn så kom denna välsignelse hela folket till godo.

Johannes föddes in i sitt ämbete. Här var det inte fråga om att skicka in någon ansökan eller att bli vald av en folkförsamling. Han var redan utvald av Gud långt innan han ens var född. Och redan när han vilade i moderlivet så var han föremål för Guds omsorger och påverkan. Den helige Ande skulle uppfylla honom redan då. Och genom hans föräldrars långa väntan så hade Gud berett marken för hans födelse.

Han skulle bli till glädje och fröjd för Sakarias får vi veta av ängeln. Ja, fattas bara annat, det borde inte vara något som förvånar oss. Men ängeln nämner det särskilt därför att den glädje som paret kommer att uppleva blir en försmak av glädjen över Messias som väntar hela folket.

Det antyds också att Johannes ska bli en Guds nasir och en profet. Nasir betyder avskild eller invigd. Nasirer var avskilda till tjänst inför Gud, de hade avlagt ett löfte till Gud och måste avstå från vin, ja egentligen allt som kommer ifrån vinträdet. Han fick inte klippa håret eller komma i närheten av en död, även om det var en nära släkting.

Den siste gammaltestamentliga profeten var Malaki. Efter honom hade den profetiska anden tystnat och det hade varit tyst i 400 år. För ett folk där profeterna varit av så stor betydelse, där flera av landets stora ledare varit profeter så måste detta ha varit smärtsamt. På samma sätt som Sakarias och Elisabeth längtade efter ett barn, så längtade hela folket efter en profet i likhet med de stora gestalterna i forntiden. Och nu talas det om en profet i Elias ande och kraft. Ja, Johannes skulle till och med överträffa honom.

Och folket hade anledning att vänta på en profet. Malaki lämnade efter sig ett hopp om att profetians ande en dag skulle återuppväckas. I Malaki läser vi bland annat: "Se jag sänder min budbärare, han skall bana väg för mig." och "Se, jag sänder profeten Elia till er." Det var ord som höll hoppet vid liv att Gud inte lämnat dem och som nu skulle uppfyllas med Johannes födelse. Johannes fångar upp stafettpinnen som hängt i luften i 400 år. Han är den siste i raden av profeter, samtidigt som han med sitt uppdrag är helt vänd framåt mot den som ska komma, som han bara bereder marken för. Johannes står med vardera ben i bägge förbunden, både det gamla och det nya. Johannes uppdrag är att förbereda folket så att de känner igen Messias när han kommer. Han sammanfattar hela Gamla testamentet i dess uppgift att peka fram mot Messias. Han får själv peka på honom och säga: "Se Guds lamm, som borttager världens synd." Vilken uppgift kan vara större?

Men hur får man ett folk som är berett?

Johannes sänds till ett väntande folk. Ett folk som väntar på Messias, på Guds besök. Som väntar på att löftena från de gamla profeterna ska gå i uppfyllelse.

Själv har även Johannes varit föremål för en stor längtan. Och här tror jag att vi har det viktigaste svaret på hur vi blir beredda på Guds ankomst, även i våra liv. Längtar vi tillräckligt? Har vi tålamod att vänta? När vi längtar så är det en förberedelseprocess. Det händer något inom oss. En person som väntar på någon är inte så självupptagen, hans sinne är mer uppfyllt av den som han väntar på. Och om vi inte längtar så vill vi inte heller ta emot.

Genom att komma till kyrkan idag så har du gett uttryck för din längtan efter Gud. Och Gud möter oss när vi firar gudstjänst. Det viktigaste mötet sker i nattvarden. Det är det största undret av alla, att vi får ta emot Kristus själv under brödets och vinets gestalt.